

worden gebracht en van de Britten de nodige rantsoenen zou ontvangen; tevens wilde hij het geleidelijk ontwapenen. Die voorstellen werden door de *Chiefs of Staff* goedgekeurd; zij waarschuwden Mountbatten overigens dat hij alle pretenties van Aung San en de zijnen dat zij de voorlopige regering van Birma waren, moest afwijzen.

Tot dat laatste was Mountbatten maar ten dele bereid: hij hield het voor onvermijdelijk dat Aung San en anderen die, in de verwachting aldus de onafhankelijkheid van Birma te bevorderen, zich tegen Groot-Brittannië hadden gekeerd en met de Japanners gemene zaak hadden gemaakt, een belangrijke rol zouden spelen in het naoorlogse Birma. Op 16 mei, daags nadat hij zijn voorstellen met betrekking tot het Birmaans Nationaal Leger aan de *Chiefs of Staff* had voorgelegd, deed hij Dorman-Smith weten dat zijns inziens enkele voormannen van de Vrijheidsliga opgenomen moesten worden in de Adviesraad die Dorman-Smith wens- te te vormen zodra hij weer als *Governor* van Birma in functie zou treden, en enkele weken later, begin juni, zond Mountbatten een directief rond, '*Policy to be adopted towards the Burmese*', waarin hij herinnerde aan '*the traditional British policy of leniency and conciliation*', die er bijvoorbeeld na de Boerenoorlogen in Zuid-Afrika toe had geleid dat de generaals Smuts, Botha en anderen van '*rebels*' '*patriots*' geworden waren – zulk een beleid had zijn warme sympathie.¹

Dorman-Smith was van oordeel dat Mountbatten veel te hard van stapel liep en diens voorstel, voormannen van de Vrijheidsliga in zijn Adviesraad op te nemen, verwierp hij. Toen hij op 20 juni '45 aan boord van de Britse kruiser '*Cumberland*', die voor Rangoon lag, een eerste bespreking had met de leiders van het Birmaans Nationaal Leger en van de Vrijheidsliga, zei hij dat de Britse regering voorshands niet verder wilde gaan dan Birma te eniger tijd zelfbestuur te verlenen en uitte hij het vertrouwen dat op die basis samenwerking mogelijk zou zijn tussen het Britse militaire bestuur dat inmiddels in Rangoon was gaan functioneren, en de leiders van alle Birmaanse groeperingen, niet slechts die van het Birmaans Nationaal Leger en de Vrijheidsliga. Aung San en de zijnen, beseffend dat zij een botsing met de Britse strijdkrachten uit de weg dienden te gaan, schikten zich. Delen van het Birmaans Nationaal Leger werden vervolgens in de nieuwe Voorlopige Birmaanse Strijdkrachten opgenomen en van die strijdkrachten die onder een Britse *Inspector-General* kwamen te ressorteren, werd Aung San in de rang van *Brigadier* een van de twee *Deputy-Inspector-Generals*.

¹ A.v., p. 350.